

Pôstne zamyslenia 2020 – PREKVAPENÍ LÁSKOU

1. Pôstny modlitebný večer – DETI (1. Mojžišova 1,26-29)

- pamätáme sa na okamih, kedy sme prvý raz držali vo svojom náručí naše dieťa? Na tie okamihy, kedy sme sedeli pri jeho postielke a s radosťou a pokojne pozerali, ako spokojne spí? Sú naším potešením, naším najväčším pokladom, našou radosťou. Naša láska k nim stúpa až ponad vrcholky hôr, prekračuje rozbúrené rieky a s odvahou sa postaví všetkým nebezpečenstvám.
- Na počiatku stvoril Boh nebo i zem (1M 1,1) – V hebrejčine túto prvú vetu tvorí sedem slov. Sú úvodom k sedemdennému procesu stvorenia. Človek mal byť vyvrcholením Božieho stvorenia a Pán Boh pre neho chystal dokonalé miesto. To, čo stvoril, každý deň zhodnotil: „*A videl, že to bolo dobré.*“ Môžeme predpokladať, že sa Hospodin tešil z toho, aké nádherné miesto chystá pre človeka. S nadšením a radosťou sa pripravoval na jeho stvorenie.
- „Boh povedal: „*Utvorme človeka na svoj obraz, na svoju podobu...*“ (1M 1,26) – „Človek“, „Adam“, je meno pre celé ľudstvo. Pán Boh sa rozhodol priviesť na svet svoje deti. Stvoril ich nielen na svoju podobu, ale urobil ich svojím obrazom v tomto svete. Podoba – je súhrnom vonkajších znakov; obraz – verné zachytenie reality. Boh do nás vložil realitu svojej svätosti a svojho božstva. Obdaril človeka AUTORITOU: Úlohou Adama a Evy bolo množiť sa a naplniť zem. Stali sa pokračovateľmi Božieho tvorenia. Dostali vládu nad všetkým ostatným, čo bolo stvorené. Boh ich požehnal a tým požehnaním v nich požehnal všetky pokolenia zeme.
- Stvorením Božích detí bol proces tvorenia dokončený. A bol dokonalý. Nadišiel čas k oslave. Boh siedmy deň oddelil od ostatných, posvätil ho a požehnal. Siedmy deň bude na veky spojený so stvorením a *odpočinkom. Siedmy deň bol prvým dňom, ktorý Stvoriteľ a Jeho deti prežili spolu. „Siedmeho dňa Boh dokončil svoje dielo, ktoré konal, a v siedmy deň si Boh odpočinul od všetkého, čo utvoril. Boh požehnal siedmy deň a posvätil ho, lebo v ten deň Boh prestal vykonávať celé svoje stvoriteľské dielo, ktoré utvoril.*“ (1M 2,2-3). Bol to a dodnes to má byť deň oslavy Božieho stvorenia a čas, v ktorom nebeský Otec cielene prebýva so svojimi deťmi.
- Keď sa Hospodin rozhodol stvoriť človeka na svoj obraz, nestvoril niektorých ľudí na svoj obraz viac a iných menej. Nestvoril jedného dôležitejšieho, ako druhého. Každá ľudská bytosť v sebe nesie obraz svojho Stvoriteľa. Bez rozdielu statusu, rodovej príslušnosti, pohlavia, farby pleti či postavenia v spoločnosti. Sme Božie deti. Aby sme trochu lepšie porozumeli Božej láske k nám, opisuje nám ju prorok Sofoniáš 3,17: „*V tvojom strede je Hospodin, tvoj Boh, hrdina, čo zachraňuje, radostne nad tebou jasá, svojou láskou ťa tíš, zvučne nad tebou plesá.*“ Ďalší vzácny opis je u proroka Izaiáša: „*Či môže zabudnúť žena na svoje nemluvňa a nezľutovať sa nad synom svojho lona? Keby aj na neho zabudla, ja na teba nezabudnem.*“ (Iz 49,15).
- **Pôst:** Pôstne obdobie nás vedie k rozmyšľaniu o Božej láske. Láske, ktorá nás stvorila, vykúpila a obdarovala večnosťou. Ak niekedy o sebe pochybujeme, myslíme si, že naše zlyhania, neúspechy, hriech nás robia v očiach nášho nebeského Otca bezcennými, potom si spomeňme na lásku a radosť Pána Boha pri našom stvorení a vyznania Jeho lásky voči nám. A tiež si spomeňme na dôkaz Jeho lásky na Golgote, kde zomieral Jeho Syn, aby nás zachránil a vrátil nám slobodu Božích detí. V okamihu, kedy prijmeme Jeho obeť a to, čo pre nás urobil, sme voľní a slová Pána Ježiša z evanjelia podľa Jána 8,36 sa pre nás stanú skutočnosťou: „*Ak vás teda Syn vyslobodí, budete naozaj slobodní.*“

2. Pôstny modlitebný večer – ÚNOS (1. Mojžišova 3,1-6)

- Žiť či zomrieť: môžeme si vybrať. Keď Pán Boh stvoril nádherné miesto pre svoje deti, vysadil v záhrade dva výnimočné stromy: „*Hospodin, Boh, dal vyrásť zo zeme stromom všetkých druhov, na pohľad lákavým a na jedenie chutným. Uprostred záhrady dal vyrásť stromu života a stromu poznania dobra a zla.*“ (1M

2,9). Strom života znázorňuje život a napojenie človeka na Darcu života. Jeho ovocie prinášalo nesmrteľnosť (1M 3,22). Bol to dar od nášho Stvoriteľa. Ľudia boli stворení k večnému životu, pretože boli deťmi večného Boha. Strom poznania dobra a zla bol stromom smrti, ktorá prichádza s poznaním zla, pokiaľ sa človek odmietne podriaďiť Darcovi života. Tento strom reprezentuje morálnu nezávislosť. Pokiaľ by sa ľudia rozhodli jesť z tohto stromu, bolo by to, ako keby povedali Bohu: „*Ďakujeme za Tvoju múdrosť, ale od tejto chvíle si budeme sami rozhodovať o našej morálke a morálnom vývoji. Ďakujeme, ale už Ťa nepotrebujeme.*“

- Boh stvoril ľudí ako svoj obraz a aby si tento obraz mohli udržať, chránil tento obraz v nich a aj ich slobodu jasným ohraničením. On už poznal existenciu zla a pred týmto zlom chcel ochrániť svoje deti. Prví ľudia vedeli presne, vďaka tomuto ohraničeniu, kedy prestupujú hranicu morálnej nezávislosti. Dal im absolútnu slobodu s jedinou podmienkou: „*Hospodin, Boh, prikázal človekovi: „Môžeš jesť zo všetkých stromov záhrady, ale nejedz zo stromu poznania dobra a zla, lebo v deň, v ktorom by si z neho jedol, určite zomrieš.*“ (1M 2,16-17). Mohli jesť ovocie z každého stromu, vrátane stromu života. Ale pokiaľ by sa rozhodli byť ako „boh“, pokiaľ by si mysleli, že môžu a vedia rozlíšiť, čo je dobré a zlé, potom by sa vzdialili svojmu Darcovi života a dostali by sa pod rozsudok smrti. Človek mal možnosť voľby: žiť – alebo zomrieť.
- Únosca: Vzal na seba podobu hada, ktorý prichádza, aby zviadol Božie deti. Použil dobre premyslenú stratégiu, ktorá spočívala v údive a preháňaní, v pozmenenej pravde a skreslenej vidine niečoho výnimočného. „*Naozaj vám Boh zakázal jesť zo všetkých stromov záhrady?*“ (1M 3,1). Preložené do dnešného jazyka: „*To predsa nie je možné! Tak Boh vám ani nedovolí najesť sa ovocia, ktorého na stromoch je plno? To ozaj vám toto všetko zakázal? Waw! Ako si to mohol len dovoliť!*“ Poznáme takéto spochybňovanie Božích rozhodnutí a Božej pravdy? – Či ozaj Boh stvoril muža a ženu? Či ozaj Boh nepovoľuje napokon vzťah medzi rovnakým pohlavím? Či ozaj Boh zakázal korupciu a podplácanie? Či ozaj Boh nedovolil rozvody a podvádzanie v manželstvách? Či ozaj si správny kresťan? – Je vzácné, že žena si dovoľí hada opraviť: „*Ovocie zo stromov v záhrade jesť smieme, ale o ovocí stromu, ktorý je uprostred záhrady, Boh povedal: Nejedzte z neho, nedotknite sa ho, aby ste nezomreli!*“ (1M 3,2-3). – Na to prichádza hadovo uistenie, že určite nezomrú. To bola a dodnes je tá najväčšia lož, ktorú počujeme z úst Božieho nepriateľa: „*Určite nezomrieš!*“ – Ale Pán Boh povedal: „*Zomrieš!*“.
- Hriech prvých ľudí je v Biblii opísaný jedinou vetou: „*Žena videla, že by bolo dobré jesť zo stromu, lebo strom je na pohľad lákavý a na získanie múdrosti vábivý. Vzala z jeho ovocia, jedla, potom dala aj svojmu mužovi, ktorý bol s ňou, a jedol aj on.*“ (1M 3,6). Jedna jediná veta a bola zmenená história celého vesmíru. Eva si pohovorila s Božím nepriateľom a uverila, že bude mať dostatok múdrosti k tomu, aby robila morálne rozhodnutia bez svojho nebeského Otca, svojho Stvoriteľa. A tak prekročila hranicu Božej ochrany.
- Následok: „*Obom sa otvorili oči a spoznali, že sú nahí. Splietli figové listy a urobili si zástery.*“ (1M 3,7). Obidvom došlo, že sa stalo niečo hrozného; uvedomili si svoju nahotu; cítili zahanbenie a zakryli sa. Aké odlišné správanie oproti predchádzajúcej kapitole: „*Obaja, človek i jeho žena, boli nahí, no jeden pred druhým sa nehanbili.*“ (1M 2,25) – okamžitými následkami hriechu boli – hanba, strach, obviňovanie a bolesť. Chceli rozpoznať zlo – a teraz ho poznali. Od tejto chvíle strach, hanba a bolesť budú ich tichými spoločníkmi v živote. Teraz, keď poznali svoju „*etickú nezávislosť*“, už neboli pod morálnou ochranou svojho Stvoriteľa. Stratili záruku ochrany a nebolo im dovolené jesť zo stromu života. Museli opustiť svoj nádherný domov. Boli bezmocní a bez nádeje.
- Boh svoje deti neprekľaje: Prekľaje hada. Od tejto chvíle sa bude plaziť po bruchu v prachu zeme. Svojim deťom Boh oznámi, že ich život bude sprevádzať bolesť. Nielenže sa stali smrteľnými, ale poznajú bolesť aj pri konaní úloh, ktoré im boli zverené. A navyše, namiesto nesmrteľnosti a večnosti sa ľudia na konci svojho života obrátia v prach: „*V pote tváre budeš jesť chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, lebo z nej si bol vzatý, ved' prach si a do prachu sa vrátiš.*“ (1M 3,19). Bol to smutný deň pre celý vesmír, najsmutnejší deň pre Pána Boha a deti Ním stворené.

- Nečakaný sľub: Čo by sme urobili, keby sme našli naše dieťa na mieste, kam sme mu zakázali ísť? Čo, keby vaša dcéra/váš syn hovoril s únoscami, aj keď ste im to zakázali? A čo by ste urobili, keby že je vaše dieťa unesené? Myslím si, že hlavnou prioritou pre nás by sa stala záchrana našich detí! To je presne to, čím sme sa stali pre nášho nebeského Otca my – sme Jeho prioritou, netúži po ničom inom, iba zachrániť nás! Boh použil voči hadovi jedno z najtvrdších vyjadrení: „*Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom; ono ti rozšliape hlavu, ty mu však zraníš päťu!*“ (1M 3,15). Inými slovami povedané: Nemysli si, že ti to len tak prejde. Ja som ten, kto ťa zničí a pošliape. Toto nie je koniec. Ja sa pre svoje deti vrátim! Odmietam stráviť večnosť bez svojich detí!
- **Pôstne obdobie** nás vedie k poznaniu, že náš nebeský Otec sa nás, svojich detí, nikdy nevzdal. Boli sme unesení z Jeho blízkosti, ale On nás prekvapil svojou láskou. Už v raji rozhodol, že Jeho deti budú zachránené.

3. Pôstny modlitebný večer – ZÁCHRANCA (3. Mojžišova 25,7-10)

- Potrebovali ste už niekedy záchrancu? Nieкого, kto by pre vás urobil to, čo ste vy nemohli? Boli niekedy vaše deti v situácii, kedy ste sa pre nich stali záchrancami? Celou Bibliou sa nesie ako zlatá niť téma našej záchrany. Keď sa niekto v Izraeli dostal do problémov a potreboval záchranu, jeho najbližší príbuzný mu mohol podľa zákona pomôcť. Keď človek nemal na živobytie, mohol sa vzdať svojho majetku, alebo dedičstva a pokiaľ to nestačilo, mohol sám seba predať do otroctva. Ale aj v tejto hroznej situácii jestvoval záblesk nádeje. Najbližší príbuzný mohol pomôcť – odkúpiť majetok a vrátiť ho majiteľovi; mohol vyplatiť príbuzného z otroctva. Mohol prijať zodpovednosť za svojho príbuzného v núdzi.
- Príbuzný – vykupiteľ – hebr. slovo „goel“: 3. kniha Mojžišova, 25 kapitola, a neskôr aj iné časti Biblie dokresľujú úlohu „goela“ – príbuzného v úlohe záchrancu: 1) Vykúpenie majetku odpredaného chudobným príbuzným (3M 25, 25-34); 2) Vykúpenie príbuzného, ktorý sa predal do otroctva (3M 25,47-54); 3) Pomsta krvou zavraždeného príbuzného (4M 35,12.19-27; 5M 19,6.12; Joz 20,2); 4) Predstúpenie pred súd v úlohe pomocníka odsúdeného príbuzného (Pr 23,11; Jer 50,34; Ž 119,154). Vieme si vôbec predstaviť človeka v otroctve, zúfalstve, bez majetku, alebo odsúdeného? Máme vôbec predstavu o beznádeji a bezmocnosti, ktoré prežíva? A vieme si predstaviť úľavu a záblesk nádeje, keď uvidí prichádzať svojho „goela“? „Goel“ – „Záchranca“ – bol človek, ktorý sa staral o vaše bezpečie a urobil čokoľvek bolo nutné, aby vás zbavil hanby a vrátil vám slobodu.
- Hospodin ako goel v SZ: Aj keď človek nemal svojho príbuzného, stále mal nádej. Jeho Záchrancom sa stal samotný Hospodin, ktorý zasiahol v jubilejnom roku. Pre každý 49 rok Hospodin nariadil: „*Odpočítaj sedem rokov odpočinku, sedemkrát sedem rokov, a vyjde ti, že obdobie siedmich rokov odpočinku je štyridsaťdeväť rokov. Potom v desiaty deň siedmeho mesiaca daj trúbiť na zvučnom rohu; v Deň zmierenia daj trúbiť na rohu v celej krajine. Tak posväťte päťdesiaty rok a vyhlásite v krajine slobodu pre všetkých jej obyvateľov. Bude to pre vás jubilejný rok, keď sa každý vráti k vlastníctvu a každý sa vráti k svojmu rodu.*“ (3M 25,7-10).
- V jubilejnom roku sa Pán Boh stal Vykupiteľom. Koncept dňa odpočinku, koncept milostivého dňa a Dňa zmierenia bude navždy spojený s vykúpením a záchranou. Už vo svojich zákonoch, ktoré Pán Boh dal Izraelu na hore Sinaj, sám seba určil Hospodin za nášho najbližšieho príbuzného – tým, že nás cielene a vedome stvoril na svoj obraz, sa stal naším najbližším príbuzným. On je naším „Goelom“, Záchrancom a Vykupiteľom. Od samého počiatku boli koncept stvorenia a vykúpenia prepojené. Vo stvorení nás Boh označil ako svoje deti, keď do nás vložil svoj obraz. Keď sme upadli do hriechu, dobrovoľne sa stal naším Záchrancom. Prorok Izaiáš nás o tom uisťuje slovami: „*Naším otcom si predsa ty, lebo Abrahám o nás nevie a Izrael nás nepozná. Ty, Hospodin, si náš otec, „naš vykupiteľ“ je oddávna tvoje meno.*“ (Iz 63,16).
- „Goel“ sa v Biblii používa ako meno pre Hospodina Vykupiteľa. Najmä v knihe Izaiáš nám to Pán Boh niekoľkokrát pripomína, keď hovorí, aby sme sa nebáli, pretože On je náš Vykupiteľ: napr. „*A teraz, takto*

hovorí Hospodin, tvoj Stvoriteľ, Jákob, tvoj Tvorca, Izrael: „Neboj sa, veď som ťa vykúpil. Zavola som ťa po mene, ty si môj!“ (Iz 43,1).

- **Čas pôstu** nám pripomína, že Náš Stvoriteľ, nebeský Otec, prišiel do tohto sveta, aby nás zachránil. V osobe svojho Syna sa stal naším „goelom“. Pán Ježiš sám povedal, že to bolo dôvodom Jeho smrti: (Mk 10,45) *„Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby sám slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých.“* Pán Ježiš Kristus je ten, ktorý nás zachránil a vykúpil.
- Celá Biblia je príbehom, ako Pán Boh dostal svoje deti naspäť a vykúpil ich. Keď sa ľudia rozhodli nasledovať Božieho nepriateľa, stali sa hriešnymi a smrteľnými. Nemohli sa sami zachrániť. Zomierali, pretože *„.... odplatou za hriech je smrť!“* (R 3,23). Diabol si nedokázal predstaviť, že by nás Boh mohol tak veľmi milovať. Bol presvedčený, že Boha preľstil a oklamal, že navždy ukončil vzťah medzi Ním a ľuďmi a ľudia už nikdy nebudú mať šancu vrátiť sa k Bohu späť. Nikdy by ho nenapadlo, že by láska mohla zvíťaziť. Ap. Pavel konštatoval veľkú pravdu: *„ ... Kde sa však rozmohol hriech, tam sa ešte väčšmi rozmohla milosť.“* (R 5,20). Náš nebeský Otec nás prekvapil svojou láskou a sám sa, vo svojom Synovi, stal naším Záchrancom. Zasiahol v prospech svojich detí. Utekal za nimi, zomrel za ne, zaplatil výkupné a vrátil im slobodu. Sme slobodní.

4. Pôstny modlitebný večer – VÝKUPNÉ (Ján 8, 1-11)

- Predstavte si, že ste s deťmi na výlete v AquaCity Poprad a keďže máte so sebou malé deti, veľmi prísne im prikážete, že nesmú odísť z detského bazéna, ktorý je pripravený a uspôsobený ich veku. A zrazu si všimnete, ako jedno z detí je zrazu pri plaveckom bazéne, vstupuje do vody, ešte nechápe celú situáciu a zrazu padá, ponára sa, chce sa niečoho zachytiť, topí sa...
- Príbeh z evanjelia podľa Jána 8,2-11 je príbehom ženy, ktorá sa zrazu našla v tej najhlbšej časti bazéna a nevedela plávať. Je dôležité vidieť, ako pre nás príbeh tejto ženy hriešnice zachytil evanjelista Ján – začína sa slovami obvinenia a odsúdenia. Odohráva sa v chráme: *„Včasráno znova vošiel do chrámu a všetok ľud prichádzal k nemu. Sadol si a vyučoval ich.“* (J 8,2). Farizeji a zákonníci mohli túto ženu niekde uväzniť, nemuseli ju priviesť k Ježišovi, kým sa s Ním rozprávali. No chceli ju použiť ako odstrašujúci príklad. Priviedli ju do chrámu, aby si ju všetci mohli dobre prezrieť a začal sa chrámový súd podľa zákona. Boli tu žalobcovia, svedkovia, poslucháči a ten, ktorý mal rozhodnúť – Ježiš. Priviesť takýto prípad pred rabína, „učiteľa“, bolo v tom čase bežnou praxou.
- Obvinenie bolo jasné: cudzoložstvo. Pre Židov bolo cudzoložstvo jedným z troch najhorších hriechov. Radšej by zomreli, ako by mali byť pristihnutí pri modlárstve, vražde a cudzoložstve. V súvisi s týmito obvineniami veľmi dobre poznali zákon a tak sa rovno odvolávajú: *„Mojžiš nám v Zákone prikázal takéto ženy ukameňovať. Čo teda povieš ty?“* (J 8,5).
- V piatich knihách Mojžišových sú dve hlavné miesta, ktoré sa zaoberajú týmto zákonom. Je to 3. kniha Mojžišova 20,10: *„Kto sa dopustí cudzoložstva s vydatou ženou, teda kto cudzoloží so ženou svojho blížneho, musí zomrieť — cudzoložník i cudzoložnica.“*; a potom 5. kniha Mojžišova 22,22-24: *„Keby pristihli muža pri súloží s vydatou ženou, nech zomrú obaja, muž, ktorý s ňou súložil, i žena. Tak odstrániš zlo z Izraela. Keby bola deva, panna, zasnúbená s mužom a stretol by ju v meste iný muž a súložil by s ňou, obidvoch vyvedte k bráne mesta a ukameňujte; devu preto, že nevolala v meste o pomoc a muža preto, že zneuctil snúbenicu svojho blížneho. Tak odstrániš zlo spomedzi seba.“* – Podľa týchto dvoch textov, Mojžišov zákon vyžaduje ukameňovanie len v prípade, že dievča bolo pannou zaslúbenou mužovi k sobášu. Toto nie je náš prípad, ani sa v príbehu z evanjelia podľa Jána neobjavuje žiadny muž, ktorému by tiež hrozil trest smrti a súd sa ani neodohráva v bránach mesta, ale v chráme. Farizeji a zákonníci tak trochu prispôsobujú citáciu zákona svojmu prospechu, ale ich hlavným motívom je: *„Týmito slovami ho skúšali, aby ho mohli obžalovať.“* (J 8,6). Pravdou ale ostáva, že žena bola vinná cudzoložstvom. Previnila sa proti Desatoru a nemala, čím by sa obhájila.

- Božia dcéra je na dne bazéna, topí sa a vznáša sa nad ňou rozsudok smrti. Predstavme si, že sa naše dieťa dostalo do situácie, kedy sa nad ním vznáša smrť – nebezpečenstvo, choroba.... Ako veľmi vtedy túžime zasiahnuť, podstúpiť riziko namiesto dieťaťa, dokonca podstúpiť smrť.... Predstavme si, že naše milované dieťa stojí pred súdom a je odsúdené k smrti. V skutočnosti to je história života každého človeka. Sme rovnako vinní ako tá žena. Spolu s ňou stojíme uprostred chrámového súdu – aj my sme odsúdení na smrť, bez nádeje na oslobodenie.
- Pasca na Ježiša je pripravená – celý problém je v tom, že na otázku žalobcov nie je možné odpovedať tak, aby nevyvolal búrku nevôle. Podľa rímskeho zákona Židia nemali právo vykonávať rozsudky smrti (J 18,31); pokiaľ by Ježiš povedal: „Áno, ukameňujte ju!“, potom by na Neho žalovali pred rímskym súdom. Pokiaľ ale povie: „Nie, oslobodte ju!“, potom by Ho obvinili, že porušil Mojžišov zákon, čo by Ježiša zdiskreditovalo ako Učiteľa a rabína.
- Ježiš píše do piesku: gréc. „katagrafó“ znamená „napísať, či urobiť záznam proti niekomu“. Nevieme, čo v skutočnosti písal, ale vieme, čo povedal: „*Keď sa ho neprestávali vypytovať, vzpriamril sa a povedal im: „Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň!“*“ (J 8,7). – Ježiš tu definoval, kto smie vykonať rozsudok – len tí, ktorí nehrešia, alebo nemajú hriechne myšlienky. Odpoveď – jeden po druhom začali odchádzať. Nikto neobstál pred touto požiadavkou. Ani jediný! Ostal iba Ježiš ažena! Podľa svojej vlastnej definície bol Ježiš jediný, kto mohol hodiť kameňom.
- „*Ježiš sa vzpriamril a opýtal sa jej: „Žena, kde sú? Nik ťa neodsúdil?“ Odpovedala: „Nikto, Pane!“ Ježiš jej povedal: „Ani ja ťa neodsudzujem. Chod’ a odteraz už nehreš!“*“ (J 8,10-11). Žiadne ďalšie výčitky, žiadny súd a žiadne odsúdenie – Ježiš sa stáva pre túto ženu Vykupiteľom (viď „goel“ – 3. pôstne zamyslenie). Ježiš, ten jediný, ktorý mohol hodiť kameňom, zastavil popravu. No príbeh má pokračovanie – o niekoľko dní neskôr ponúka sám seba a prijíma trest nielen za hriech tejto ženy, ale za hriechy všetkých nás.
- **Pôst:** Keď Ježiš visel na kríži, povedal: „*Je dokonané!*“ (J 19,30). Tým, ktorí veria v Pána Ježiša Krista boli všetky rozsudky zrušené, pretože Boží Syn, ktorý bol bez jediného hriechu, vzal na seba trest za hriechy všetkých ľudí. Celý systém obetovania, ktorý je popísaný v Starej zmluve, smeroval k tomuto okamihu. Smeroval k vyznaniu, ktoré máme napísané v evanjelium podľa Jána 1,29: „*Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta.*“ – Ježiš pre nás, obrazne povedané, skočil do bazéna a zachránil nás. On je náš Vykupiteľ a Záchranca – Goel.

5. Pôstny modlitebný večer – UISTENIE (Lukáš 23,32-43)

- Príbeh: Rick Hoyt utrpel mozgovú obrnu a je ochrnutý od krku dole. Zdá sa to neuveriteľné, ale každý rok sa napriek svojmu postihnutiu účastní maratónu. A vždy, keď sa ho účastní, jeho otec Dick ho tlačí pred sebou na invalidnom vozíku až do cieľa. Celé sa to začalo v roku 1977, kedy Rick poprosil svojho otca, aby mu pomohol zúčastniť sa behu na 5 míľ, pri ktorom sa vyberali peniaze pre istého hráča lakrosu (tímová loptová hra, ktorá sa hrá s lakrosovou palicou, slovensky lakroskou a malou tvrdou gumenou loptičkou. Hráči sa pri tomto športe snažia trafiť loptičku dovnútra súperovej bránky, aby tak získali bodový zápis – gól), ktorý bol ochrnutý po autonehode. Keď dokončili svoj prvý závod, Rick povedal otcovi: Ocko, keď sme spolu utekali, tak som mal pocit, že vôbec nie som ochrnutý.“ Odvtedy spolu behajú na mnohých bežeckých súťažiach. Jeho otec ho tlačí, nosí, vozí. Syn je absolútne závislý na svojom otcovi. V žiadnom prípade nemôže sám prekročiť cieľovú čiaru (www.teamhoyt.com).
- V Lukášovom evanjelium je zachytený jeden z najúžasnejších dialógov medzi Bohom a Jeho deťmi. Bol to okamih, keď Ježiš visel na kríži a vedľa Neho bolo ukrižované jedno z Božích detí. A Ježiš sa mu chystal povedať, čo všetko môže a dokáže Božia otcovská láska: **Lukáš 23,32-43 – prečítať.**
- Evanjeliový príbeh nám hovorí, že Ježiš bol ukrižovaný s dvomi zločincami. Naplnilo sa tým proroctvo (Iz 52,12). Grécke slovo pre „zločinca“ je „kakourgos“ – „kakos“ (zlý, škaredý, nie dobrý), „ergon“ (práca, skutok, čin). V tom najdoslovnejšom význame tohto slova sú obidvaja zločinci „vykonávateľmi zla“. A Ježiš visí medzi nimi. Okolostojaci zástup sa Ježišovi posmieva, provokuje Ho, delí si Jeho šaty a ľudia sa smutne

prizerajú. Ježiš zomiera smrťou zradcu a zločinca. A predsa - prvé slová, ktoré Ježiš Kristus vysloví na kríži, sú slová odpustenia: „*Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.*“ (L 23,34). Nečakaná záchrana Božích detí sa uskutočnila priamo pred zrakmi tých, ktorí boli plní nenávisti, hnevu a presvedčenia o tom, že zvíťazili. Nikto to nevidel, nikto to nerozpoznal. Až na jedného.

- Prekvapujúca prosba: Uprostred všetkého posmievania zrazu zaznie kontrastujúci a neočakávaný hlas - hlas zločinca. Ten prvý, sarkastický, uráža Ježiša a pridáva sa k tým, ktorí sa mu posmievali. Ten druhý smutne konštatuje: „*Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si takisto odsúdený? 41 Lenže my spravodlivo dostávame zaslúžený trest, ale on neurobil nič zlé.*“ (L 23,40-41). A potom, zrazu a bez varovania zaznie tá najprekvapujúcejšia a najneuveriteľnejšia prosba: „*Ježiš, rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.*“ (L 23,42). – slová „rozpomeň sa na mňa“ boli zvyčajne adresované Hospodinovi v Starej zmluve. Keď sa Hospodin na niekoho rozpomenul, neznamenalo to, že si ho jednoducho vybavil v pamäti. Toto „rozpomenutie sa Hospodina“ nieslo so sebou požehnanie, istotu Božej prítomnosti, potvrdenie mnohých Božích zaslúbení, ktorými Hospodin utvrdzoval svoj ľud o svojej priazni, bola prísľubom Božej pomoci a prejaveneho milosrdenstva. Konštatovanie toho, že Ježiš má svoje kráľovstvo je vyznaním toho, že tento zločinec uveril, že ukrižovanie neznamená Ježišov koniec. Je to uznanie Jeho božskosti a pokorné sklonenie sa pred „Ježišom“, gréc. „Ješua“ – zaslúbeným Mesiášom, Záchrancom, Spasiteľom.
- Prekvapujúca odpoveď: Ježišova odpoveď tomuto „vykonávateľovi zla“ je rovnako prekvapivá a neuveriteľná, ako prosba, na ktorú odpovedá. „*Amen, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji.*“ (L 23,43). Amen – v preklade „ozaj, naozaj, skutočne“ zdôrazňuje dôveryhodnosť a dôležitosť uistenia, ktoré Ježiš ide vysloviť. Hovorím ti – týmito slovami je jasne dané, ku komu Ježiš hovorí a komu patrí vyslovená odpoveď. Dnes budeš – je to uistenie. Žiadne pochybnosti, žiadne „možno“, ale istota, že tento zločinec prežije svoju večnosť so svojim Záchrancom. So mnou – v gréc. jazyku sa kladie najväčší dôraz na slová, ktoré sa nachádzajú uprostred vety. Jadro celej tejto odpovede spočíva na týchto dvoch slovách. Ježiš tu vlastne hovorí: „Všetko to sa stane, lebo si so mnou. Ja som tvojou vstupenkou do raja, Ja som ten, ktorý ťa zachraňuje, vraciaš sa do spoločenstva so svojim Stvoriteľom, do raja, lebo ja som s tebou! V raji – Ježiš vracia zločinca do spoločenstva s jeho Stvoriteľom. Do toho spoločenstva, pre ktoré sme boli stvorení a ktoré nám patrí a o ktoré nás pripravil Boží nepriateľ.
- **Pôst:** V dokumentárnom filme o Hoytových a ich súťaži znie v pozadí pieseň „Môj Spasiteľ žije“. Podfarbuje neuveriteľné zábery otca, ktorý nesie svojho syna po celý beh až do cieľa. V ten deň, na golgotskom kríži, niesol Ježiš, náš Goel (viď zamyslenie 3), náš Záchranca a Vykupiteľ, nás všetkých až do cieľovej rovinky a urobil nás víťazmi. On povedal: „*Je dokonané!*“ A tým myslel doslovné víťazstvo a otvorenú cestu pre návrat Božích detí k nebeskému Otcovi.

6. pôstny modlitebný večer – OPÄTOVNÉ STRETNUTIE (Zjavenie Jána 5,6-10)

- V roku 2010 sa konal súdny proces s Brianom Davidom Mitchellom , ktorý 5. júna 2002 uniesol 14-ročnú Elizabeth z jej domu. Po deviatich mesiacoch sa Elizabeth podarilo nájsť. V čase, keď sa zotavovala zo strašných zážitkov, ktoré prežila, jej otec vypovedal pre televíziu a v jeho výpovedi zazneli slová, ktoré nám môžu aspoň trochu priblížiť pocity nášho nebeského Otca, keď sa k Nemu vraciame. Povedal: „*Všetky stratené deti si zaslúžia vrátiť sa domov, ku svojim rodičom, tak, ako sa k nám vrátila naša Elizabeth.... Keď som si viezol Elizabeth domou, volal som mojej manželke a povedal jej: Tomu nebudeš veriť. Elizabeth žije a sedí tu, vedľa mňa, držím ju v náručí! ... Je to ten najúžasnejší pocit. Tak, ako sa nedá opísať bolesť z jej straty, tak sa nedá opísať, aké nádherné je mať ju doma!*“
- Posledná kniha Biblie, Zjavenie Jána, zobrazuje Krista ako konečného Vykupiteľa. Je v nej odhalená úloha Pána Ježiša pri našej záchrane. Táto kniha chce povzbudiť všetkých, ktorí sa nachádzame v ťažkých situáciách, v problémoch, ťažkostiach, v situáciách poznačených hriechom, že konečné víťazstvo patrí láske a dobru. Konečným víťazom je náš Pán Boh – Stvoriteľ, Vykupiteľ a Posvätitel. Touto záverečnou knihou

Bible sme pozvaní k tomu, aby sme vo viere vydržali až dokonca a potom prežili večnosť s naším nebeským Otcom. Nádherný obraz o pravdivosti a skutočnosti našej záchrany, o slávnom víťazstve, je opísaný v **Zjavení 5,6-10 – prečítať**. Amen. Ježiš vykonal naše spasenie, našu záchranu, vykúpil nás svojou vlastnou krvou.

- Biblia je ako „inklúzia“ – to znamená, že začína a končí podobnými námetmi. V posledných troch kapitolách knihy Zjavenia sa stretávame s rovnakými témami, ako v prvých troch kapitolách Bible, len v opačnom poradí. Usporiadanie námetov v prvých troch kapitolách 1. knihy Mojžišovej – stvorenie; blízkosť so Stvoriteľom; pokušenie, hriech, zlo a smrť. Posledné tri kapitoly Zjavenia zachycujú obrátený postup: Satan je spútaný a zničený; je obnovená Božia blízkosť a napokon je tu opis znovustvorenej zeme v celej jej kráse.
- Centrom knihy Zjavenia je vzrušujúci okamih, v ktorom sa náš Spasiteľ a Záchranca vráti pre svoje deti a privedie ich späť, aby sme mohli byť s Ním. Pán Boh čakal a čaká oveľa dlhšie na svoje deti, ako čakal otec Elizabeth na jej návrat. Pán Boh, náš Stvoriteľ, prišiel vo svojom Synovi, našom Vykupiteľovi a Záchrancovi, prvý raz na tento svet, aby za nás zaplatil výkupné. Jeho narodenie i smrť sú opísané v evanjeliách. Kríž bol okamihom, v ktorom sme boli oslobodení. Ježišovo víťazstvo na kríži a Jeho vzkriesenie zaisťujú večný život pre všetkých, ktorí prijímajú „vykúpenie cez Neho“. Keď príde druhýkrát, príde ako triumfujúci víťaz a vezme si nás, svoje deti, domov.
- „*Videl som otvorené nebo a v ňom bieleho koňa; ten, čo sedel na ňom, sa volal Verný a Pravdivý; súdi a bojuje spravodlivo. Jeho oči boli ako plameň ohňa, na hlave mal mnoho diadémov; napísané mal meno, ktoré nepozná nik, iba on. Oblečený bol do pláštá zmáčaného krvou a jeho meno bolo Božie Slovo.*“ (Zjav 19,11-13). Zjavenie Jána nám prináša víťazoslávny pohľad na nášho Spasiteľa! Nie je tu opísaný ako trpiaci Ježiš, ktorý bol ponižovaný a zosmiešňovaný. Je opísaný vo svojej sláve, s pripomenutím utrpenia, pripomenutím vysokej ceny, ktorá bola za nás zaplatená: Jeho plášť je zmáčaný krvou, pretože Jeho krv bola tým výkupným a my si to na veky máme pamätať.
- Obnovený raj: V 21. kapitole Zjavenia nám Ján oznamuje: „*Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet.*“ (Zjav 21,1). V prvom storočí bolo, podľa vtedajšieho názoru, more miestom, v ktorom prebýval diabol. A ten už je zničený. Mora niet. Zato je počuť mocný hlas, ktorý oznamuje naplnenie večnej zmluvy: „*Od trónu som počul mohutný hlas: „Pozri, Boží stánok medzi ľuďmi. Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľuďmi; on sám, ich Boh, bude s nimi. Zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr, sa pominulo.*“ (Zjav 21,3-4). Ľudia boli stворení na to, aby žili so svojím Bohom a Stvoriteľom. Celou Bibliou sa tiahne Boží sľub, že bude s nami a že chce medzi nami, ako svojím ľuďmi, prebývať. Teraz to bude konečne skutočnosťou. Nová zem, nový Jeruzalem, budú miestom, kde budeme slobodnými Božími deťmi. Pán Boh bude s nami a my budeme so svojím Stvoriteľom a nebeským Otcom. Naplnenie tohto sľubu a zaslúbenia je potvrdené samotným Hospodinom: „*A ten, čo sedel na tróne, povedal: „Hľa, všetko tvorím nové.*“ A dodal: „*Napíš, že tieto slová sú verné a pravdivé.*“ A povedal mi: „*Už sa vyplnili! Ja som Alfa i Omega, počiatok i koniec. Smädnému dám zadarmo z prameňa vody života. Kto zvíťazí, zdedí toto všetko; ja mu budem Bohom a on mi bude synom.*“ (Zjav 21,5-7). To je uistenie nášho nebeského Otca. Budeme s Ním a On nám bude Bohom.
- Naspäť k stromu života: **Pôstne obdobie** nás vedie k rozmyšľaniu o Božej láske, dokázanej v našom stvorení, vykúpení a posväcovaní nášho každodenného života. Vedie nás k poznaniu, že láska nášho nebeského Otca sa neskončila v okamihu nášho hriechu, ani vtedy, keď sa k hriechu vraciame, ale rozprestiera sa nad nami ako ochranný štít proti všetkým útokom Božieho nepriateľa. Hospodin je naším Otcom, ktorý čaká na stretnutie so svojimi deťmi v Jeho kráľovstve. Chce nám vrátiť raj, ktorý sme stratili. Vracia nás späť k stromu života a spolu s ním nám dáva dar večnosti v Jeho blízkosti. „*Ukázal mi aj rieku s vodou života, priezračnú ako krištál, ktorá vyteká od Božieho a Baránkovho trónu. Uprostred jeho námestia a z oboch strán rieky je strom života, ktorý prináša dvanásť ráz ovocie, každý mesiac dáva svoje ovocie i lístie*

stromu na uzdravenie národov.“(Zjav 22,1-2). Ten istý strom zasadil Pán Boh v raji a opäť nás cez Pána Ježiša vedie do jeho blízkosti.

- A napokon ešte jedno privilégium Božích detí: „*Blahoslavení sú tí, čo si perú rúcha, aby získali prístup k stromu života a vošli bránami do mesta.*“ (Zjav 22,14). Výraz „oprať rúcha“ je vysvetlený v 7. kapitole tejto knihy v 14. verši: „*To sú tí, čo prichádzajú z veľkého súženia, oprali si rúcha a vybielili ich v Baránkovej krvi.*“ Títo blahoslavení majú právo prichádzať k stromu života, symbolu nesmrteľnosti, pretože ich rúcha sú opraté v krvi Božieho Baránka; prijali vierou výkupné, ktoré bolo za nich zaplatené Pánom Ježišom Kristom. Toto je jediný dôvod, kvôli ktorému sa smieme vrátiť k stromu života. Pre toto poznanie Božie deti volajú v ústrety svojmu Vykupiteľovi a Záchrancovi: „*Amen, príď, Pane Ježišu!*“ (Zjav 22,20)

spracovala podľa knihy Elizabeth Viery Talbotovej „Prekvapení láskou“
Monika Beňová